

**CMNI/CONF (99) 2/FINAL
ECE/TRANS/CMNI/CONF/2/FINAL
2000. október 3.**

**BUDAPESTI EGYEZMÉNY
A BELVÍZI ÁRUFUVAROZÁSI
SZERZŐDÉSRŐL
(CMNI)***

* Elfogadta a Rajnai Hajózási Központi Bizottság, a Duna Bizottság és az ENSZ EGB által Budapesten 2000. szeptember 25. és október 3. napja között rendezett Diplomáciai Konferencia.

Az Egyezményben részes államok,

Figyelemmel az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet 1975. augusztus 1. napján kelt záróokmányában foglalt, a jogrendeknek a Rajnai Hajózási Központi Bizottság és a Duna Bizottság tagállamai szállításainak fejlesztése érdekében az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságával együttműködve történő harmonizálására vonatkozó ajánlásokra,

Felismerve a belvízi árufuvarozási szerződésekre vonatkozó bizonyos egységes szabályok megállapodással való létrehozásának szükséges és kívánatos voltát,

Úgy határoztak, hogy e célból Egyezményt kötnek, és az alábbiakban állapodtak meg:

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk Fogalommeghatározások

Ebben az Egyezményben

1. a „*Fuvarozási szerződés*” függetlenül minősítésétől, bármely olyan szerződést jelent, amely alapján a fuvaroztató fuvardíj ellenében áru belvízi utakon való továbbítását vállalja;
2. a „*Fuvaroztató*” bármely olyan személyt jelent, aki a feladóval szerződést kötött, vagy akinek a nevében a feladóval szerződést kötöttek belvízi fuvarozásra;
3. a „*Fuvarozó*” bármely olyan személyt jelent, aki a fuvaroztatónak nem alkalmazottja vagy ügynöke, és akire a fuvaroztató a belvízi fuvarozás, vagy a fuvarozás egy részének elvégzését bízta;
4. a „*Feladó*” bármely olyan személyt jelent, aki a fuvaroztatóval szerződést kötött, vagy akinek a nevében belvízi fuvarozásra a fuvaroztatóval szerződést kötöttek;
5. a „*Címzett*” az áru átvételére jogosult személyt jelenti;
6. a „*Fuvarokmány*” a belvízi fuvarozási szerződést és az áru fuvaroztató általi átvételét vagy berakását bizonyító, hajórajjegyként vagy fuvarlevélként, illetve bármilyen egyéb, a kereskedelmi gyakorlatban használt dokumentumként kiállított okmányt jelenti;
7. az „*Áru*” sem a vontatott, sem a tolt hajókat nem foglalja magában, továbbá nem foglalja magában az utasok poggyászát és járműveit; amennyiben az árut konténerben, raklapon, vagy hasonló szállítási eszközben vagy eszközön szállítják gyűjtőrakományként, illetve ha az áru csomagolt, az „*áru*” magában foglalja ezeket a szállítási eszközöket, illetve csomagolást, amennyiben azokat a feladó bocsátja rendelkezésre;

8. az „Írásban” kifejezés, amennyiben a felek eltérően nem állapodtak meg, magában foglalja az információ elektronikus, optikai vagy hasonló hírközlési eszközön történő továbbítását, beleértve - de nem csak ezekre korlátozva - a táviratot, telefaxot, telexet, elektronikus postát, illetve az elektronikus adatátvitelt (EDI), azzal a feltétellel, hogy ez az információ a későbbiekben kiinduló információként hozzáférhető.
9. Az „Állam ennek az Egyezménynek megfelelően alkalmazandó joga” az adott államban hatályos azon jogszabályokat jelenti, amelyek nem nemzetközi magánjogi szabályai.

2. cikk

Alkalmazási terület

1. Ez az Egyezmény bármely olyan belvízi fuvarozási szerződésre alkalmazandó, amelynél az áru szerződésben kikötött berakásának vagy átvételének kikötője és kirakó vagy kiszolgáltatási kikötője két olyan különböző államban található, amelyeknek legalább egyike ebben az Egyezményben Részes Állam. Amennyiben a szerződés több kirakó vagy kiszolgáltatási kikötő között választási lehetőséget állapít meg, a kirakó, illetve kiszolgáltatási kikötő az, ahová az árut a választás folytán ténylegesen elfuvarozták.
2. Amennyiben a belvízi fuvarozási szerződés célja az átrakás nélküli áru fuvarozás úgy belvízi utakon, mind pedig olyan vizeken, amelyekre a tengeri szabályok vonatkoznak, az 1. bekezdésben meghatározott feltételekkel ugyancsak ez az Egyezmény alkalmazandó, kivéve azokat az eseteket, amikor:
 - (a) az irányadó tengeri jognak megfelelően tengeri hajórajjegyet állítottak ki, vagy
 - (b) a megteendő távolság az olyan vizeken a nagyobb, amelyekre a tengeri szabályok vonatkoznak.
3. Ez az Egyezmény a hajó nemzeti hovatartozására, lajstromozásának helyére, vagy honi kikötőjére, illetve arra való tekintet nélkül alkalmazandó, hogy belvízi, vagy tengeri hajóról van-e szó, továbbá tekintet nélkül a fuvaroztató, a feladó, vagy címzett nemzetiségére, lakhelyére, székhelyére, vagy tartózkodási helyére.

II. FEJEZET

A SZERZŐDŐ FELEK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

3. cikk

Az áru átvétele, fuvarozása és kiszolgáltatása

1. A fuvaroztató köteles a kikötött határidőn belül az árut rendeltetési helyére továbbítani és azt a címzettnek olyan állapotban kiszolgáltatni, amilyenben azt átvette.
2. Eltérő megállapodás hiányában, az áru átvétele és kiszolgáltatása a hajón történik.

3. A fuvaroztató dönti el, hogy melyik hajót fogja használni. Köteles előzetesen, valamint az út megkezdése előtt kellő gondosságot tanúsítani ahhoz, hogy figyelemmel a fuvarozandó áru természetére a hajó az áru fuvarozására alkalmas állapotban legyen, hajózásra alkalmas legyen és rendelkezze a hatályos szabályokban előírt megfelelő személyzettel és felszerelésekkel, továbbá rendelkezze az adott áru fuvarozásához szükséges nemzeti és nemzetközi engedélyekkel.
4. Amennyiben abban állapodtak meg, hogy a fuvarozást meghatározott hajóval, vagy hajótípussal végzik, a fuvaroztató a feladó hozzájárulása nélkül az árut teljesen vagy részben más hajóra csak az alábbi esetekben rakhatja át:
 - (a) olyan körülmények felmerülése esetén, mint az alacsony vízállás vagy összeütközés, illetve a hajózást kedvezőtlenül befolyásoló más akadályok, amelyek a szerződés megkötésekor nem voltak előre láthatók, és amelyek a fuvarozási szerződés teljesítése érdekében megkövetelik a rakodást, illetve az átrakást, amennyiben ésszerű időn belül a fuvaroztató nem kaphat a feladótól utasítást, vagy
 - (b) ez megfelel azon kikötő gyakorlatának, amelyben a hajó tartózkodik.
5. A feladóra háruló kötelezettségek teljesítése feltételével, a fuvaroztató köteles biztosítani, hogy az áru berakása, elrendezése és rögzítése a hajó biztonságát ne befolyásolja.
6. A fuvaroztató csak akkor jogosult az árut fedélzeten vagy nyitott rakterekben fuvarozni, ha erről a feladóval megállapodott, vagy ha az összhangban van az adott kereskedelmi ágazat gyakorlatával, illetve ezt a hatályos jogszabályok megkövetelik.

4. cikk **Fuvarozó**

1. Az 1. cikk 1. bekezdésében foglalt fogalom meghatározásnak megfelelő és a fuvaroztató és a fuvarozó között kötött szerződés ennek az Egyezménynek az értelmében fuvarozási szerződés. Az ilyen szerződés céljaira ennek az Egyezménynek a feladóra vonatkozó rendelkezéseit a fuvaroztatóra, a fuvaroztatóra vonatkozó rendelkezéseket pedig a fuvarozóra kell alkalmazni.
2. Azokban az esetekben, amikor a fuvaroztató a fuvarozással, vagy a fuvarozás egy részének elvégzését fuvarozóra bízta, még akkor is, ha ezt a fuvarozási szerződés engedi, a teljes fuvarozásért ezen Egyezmény rendelkezéseinek megfelelően továbbra is a fuvaroztató felel. Ennek az Egyezménynek a fuvaroztató felelősségét szabályozó minden rendelkezése az általa elvégzett fuvarozás tekintetében a fuvarozó felelősségére is vonatkozik.
3. A fuvaroztátónak a feladót minden olyan esetben tájékoztatnia kell, amikor a fuvarozással, vagy a fuvarozás egy részének elvégzésével fuvarozót bíz meg
4. A feladóval vagy a címzettel kötött bármely olyan megállapodás, amely a fuvaroztátónak az Egyezmény rendelkezései szerinti felelősségét kiterjeszti a fuvarozóra, csak akkor érvényes, ha a fuvarozó azt kifejezetten és írásban elfogadta. A fuvarozó hivatkozhat mindezokra a kifogásokra, amelyekkel a fuvarozási szerződés alapján a fuvaroztató élhet.

5. Azokban az esetekben és olyan mértékben, amelyben a fuvaroztató és a fuvarozó felelőséggel tartozik, felelősségük együttes és egyetemleges. Ebben a cikkben semmi sem érinti a viszontkereseti jogot a fuvaroztató és a fuvarozó között.

5. cikk **A kiszolgáltatás határideje**

A fuvaroztató köteles a fuvarozási szerződésben kikötött határidőre az árut kiszolgáltatni, illetve ha ilyen határidőben nem állapodtak meg, akkor olyan határidőn belül, amely az út és az akadálytalan hajózás körülményeinek figyelembe vételével a gondosan eljáró fuvaroztatótól ésszerűen elvárható.

6. cikk **A feladó kötelezettségei**

1. A feladó köteles megfizetni a fuvarozási szerződés alapján esedékes összegeket.
2. A feladó köteles a fuvaroztatót a továbbítandó árura vonatkozóan az áru átadása előtt írásban közölni a továbbítandó áru alábbi adatait:
 - (a) az áru méretei, darabszáma, vagy súlya és fajlagos rakodási térfogata;
 - (b) az áru azonosításához szükséges jelölések;
 - (c) az áru természete, jellegzetességei és tulajdonságai;
 - (d) az árura vonatkozó vám-, vagy adminisztratív szabályokkal kapcsolatos utasítások;
 - (e) egyéb szükséges és a fuvarokmányba bevezetendő körülmény.

Ezen túlmenően az áru átadásakor a feladó köteles a fuvaroztatónak minden szükséges kísérő okmányt is átadni.

3. Ha az áru természete ezt igényli, a feladó – figyelembe véve a kikötött szállítási műveleteket – köteles az árut úgy csomagolni, hogy annak elveszését, vagy megsérülését a fuvaroztató általi átvétel és a kiszolgáltatás között megelőzze, illetve, hogy az a hajóban, vagy a többi áruban semmilyen kárt ne tegyen. Attól függően, hogy a fuvarozásra vonatkozóan miben állapodtak meg, a feladó köteles továbbá gondoskodni, a hatályos nemzetközi, vagy nemzeti előírásoknak, vagy ilyen rendelkezések hiányában, a belvízi hajózásban általánosan elfogadott szabályoknak és gyakorlatnak megfelelő jelölésekről.
4. A fuvaroztatót terhelő kötelezettségek megtartásának feltételével a feladó köteles a belvízi hajózási gyakorlatnak megfelelően az árut berakni, elrendezni és rögzíteni, hacsak a fuvarozási szerződés eltérően nem rendelkezik.

7. cikk
Veszélyes és környezetszennyező áru

1. Ha veszélyes, vagy környezetszennyező áru fuvarozása esetén, az áru átadása előtt a 6. cikk 2. bekezdésében foglalt adatok kiegészítéseként, a feladó köteles írásban tájékoztatni a fuvaroztatót az áru veszélyes tulajdonságairól és az arra jellemző szennyezési kockázatokról, továbbá a foganatosítandó óvintézkedésekről.
2. Amennyiben a veszélyes, vagy környezetszennyező áru szállításához engedély szükséges, a feladó a szükséges hivatalos okmányokat legkésőbb az áru átadásakor adja át.
3. Amennyiben a veszélyes, vagy környezetszennyező áru fuvarozásának folytatása, annak kirakása vagy kiszolgáltatása a közigazgatási engedély hiányában lehetetlen, az árunak a berakó kikötőbe való visszaszállításával, vagy a legközelebbi olyan helyre történő elszállításával összefüggésben felmerült költségek, ahol az áru kirakása és kiszolgáltatása vagy megsemmisítése megtörténhet, a feladót terhelik.
4. Amennyiben életet, vagyont, vagy a környezetet közvetlenül fenyegető veszély áll elő, a fuvaroztató jogosult az árut kirakni megsemmisíteni, vagy ártalmatlanítani, illetve amennyiben ez megfelel a veszély mértékének, megsemmisíteni még akkor is, ha az áru átvétele előtt tájékoztatták, vagy más módon tudomást szerzett az adott áru veszélyes természetéről, illetve annak környezetszennyező jellemzőiről.
5. Amennyiben a fuvaroztató jogosult a 3. és 4. bekezdésben foglalt intézkedéseket megtenni, felmerült kárának megtérítését követelheti.

8. cikk
A feladó felelőssége

1. A feladó felel, még akkor is, ha nem vétkes, a fuvaroztató, illetve a fuvarozó által elszenvedett alábbi károkért és költségekért, annak a ténynek a folytán, hogy:
 - (a) a 6. cikk, 2. bekezdésében, vagy a 7. cikk 1. bekezdésében adatok és tájékoztatás hiányzott, pontatlan vagy nem teljes volt;
 - (b) a veszélyes, vagy a környezetszennyező árut nem a vonatkozó nemzetközi vagy nemzeti előírásoknak megfelelően jelölték meg, vagy címkézték fel, illetve ilyen jogszabályok hiányában nem a belvízi hajózásban általánosan elfogadott szabályoknak és gyakorlatnak megfelelően jártak el;
 - (c) A szükséges kísérő okmányok hiányoznak, pontatlanok, vagy nem teljesek.

A fuvaroztató nem hivatkozhat a feladó felelősségére, amennyiben megállapítást nyer, hogy ez magának a fuvaroztató, ügynökei vagy alkalmazottai hibájának tudható be. Ugyanez a szabály vonatkozik a fuvarozóra is.

2. A feladó azon személyek cselekedeteiért és mulasztásaiért, akiknek szolgálatát a feladatok elvégzéséhez és a 6. és 7. cikkben foglalt kötelezettségek teljesítéséhez igénybe veszi, amennyiben ezek a személyek a foglalkoztatásukból fakadó tevékenység keretei között járnak el, ugyanúgy felel, mint saját cselekedeteiért és mulasztásaiért.

9. cikk
A fuvaroztató elállása a szerződéstől

1. A fuvaroztató a fuvarozási szerződéstől elállhat, ha a feladó nem teljesítette a 6. cikk 2. bekezdésében, vagy a 7. cikk 1. és 2. bekezdésében meghatározott kötelezettségeit.
2. Amennyiben a fuvaroztató él a szerződéstől való elállás jogával, az árut a feladó költségére kirakhatja és az alábbi összegek megfizetését követelheti:
 - (a) a kikötött fuvardíj egyharmadára;
 - (b) a várakozási díjon felül a felmerült többletköltségeinek és veszteségeinek megfelelő térítésre, továbbá amennyiben az út már megkezdődött, a már megtett távval arányos fuvardíjra követelheti.

10. cikk
Az áruk kiszolgáltatása

- .1 Tekintet nélkül a feladónak a 6. cikk 1. bekezdése szerinti kötelezettségeitől, az a címzett, aki az árunak a rendeltetési helyre történt megérkezése után annak kiszolgáltatását kéri, a fuvarozási szerződésnek megfelelően felel a fuvardíj és az áruval összefüggő egyéb díjak megfizetéséért, továbbá a közös hajókárhoz történő hozzájárulásért. Fuvarokmány hiányában, vagy ha azt nem mutatták be, a címzett a feladóval megállapodott fuvardíjért felel, amennyiben az a piaci gyakorlatnak megfelel.
- .2 Az árunak a címzettnek a fuvarozási szerződésnek vagy az adott kereskedelmi ágazat szokásainak, vagy pedig a kirakó kikötőben alkalmazott igazgatási előírásoknak megfelelő átadása kiszolgáltatásnak minősül. Az áru hatóságnak vagy harmadik félnek való kötelező átadása ugyancsak kiszolgáltatásnak minősül.

III. FEJEZET

FUVAROKMÁNYOK

11. cikk
Természete és tartalma

1. A fuvaroztató az Egyezmény hatálya alá tartozó minden fuvarozáshoz fuvarokmányt állít ki; hajórakjegyet csak akkor köteles kiállítani, ha a feladó azt kéri, és ha ebben még azeelőtt megállapodtak, mielőtt az árut berakták, vagy mielőtt azt fuvarozásra átvették. A fuvarokmány hiánya, vagy annak hiányos volta a fuvarozási szerződés érvényességét nem befolyásolja.
2. A fuvarokmány eredeti példányát a fuvaroztatónak vagy a hajóparancsnoknak, vagy a fuvaroztató által felhatalmazott személynek alá kell írnia. A fuvaroztató követelheti, hogy a feladó az eredeti példányt, illetve a másolatot ellenjegyezze.

Az aláírás történhet kézzel, fax nyomtatással, perforálással, bélyegzővel, szimbólumokkal, vagy bármely más egyéb mechanikus, vagy elektronikus eszközzel, amennyiben az nem ellentétes azon állam jogszabályaival, ahol a fuvarokmányt kiállítják.

3. A fuvarokmány az ellenkező bizonyításáig prima facie bizonyítja a szerződés létrejöttét és annak tartalmát, továbbá az árunak fuvaroztató általi átvételét. Alapját képezi különösen annak a vélelemnek, hogy az árut fuvarozásra a fuvarokmányban leírt állapotban vették át.
4. Amennyiben a fuvarokmány hajórajegy, egyedül az határozza meg a fuvaroztató és a címzett közötti viszonyokat. A fuvaroztató és a feladó közötti jogviszonyt továbbiakban is a szerződés feltételei határozzák meg.
5. A megnevezésen túlmenően a fuvarokmánynak az alábbiakat kell tartalmaznia:
 - (a) a fuvaroztató és a feladó nevét, címét, székhelyét vagy lakhelyét;
 - (b) az áru címzettjének megnevezését;
 - (c) a hajó nevét, vagy számát, amennyiben az árut a hajóba berakták, vagy a fuvarokmányban egy olyan bejegyzést, hogy az árut a fuvaroztató átvette, de azt a hajóba még nem rakták be;
 - (d) a berakó kikötőt vagy az áru átvételének a helyét, a kirakó kikötőt, vagy az áru kiszolgáltatásának helyét;
 - (e) az árufajta szokásos megnevezését és a csomagolás módját és veszélyes, vagy környezetszennyező áru esetén azoknak a hatályos előírások szerinti megjelölését vagy ilyen jelölés hiányában annak általános megnevezését;
 - (f) a hajóba berakott vagy fuvarozásra átvett áru méreteit, darabszámát vagy súlyát, valamint azonosító jelölését;
 - (g) megfelelő esetekben rendelkezést arról, hogy az árut a fedélzeten, vagy nyitott raketelekben kell, vagy lehet szállítani;
 - (h) a fuvardíjra vonatkozóan egyeztetett rendelkezéseket;
 - (i) fuvarlevél esetében szabatos utalást arra vonatkozóan, hogy az eredeti, vagy másolat; hajórajegy esetében az eredeti példányok számát;
 - (j) a kiállítás helyét és keltét.

Az ebben a bekezdésben foglalt egy vagy több adat hiánya a fuvarokmánynak az ennek az Egyezménynek az 1. cikke 6. bekezdése szerinti jogi természetére nem hat ki.

12. cikk

Fenntartások a fuvarokmányokban

1. A fuvaroztató a fuvarokmányban az alábbiak tekintetében élhet fenntartással:
 - (a) az áru méretei, darabszáma vagy súlya tekintetében, amennyiben megalapozottan feltehetően, hogy a feladó által megadott jellemzők pontatlanok, vagy ha nem áll rendelkezésre megfelelő eszköz ezen jellemzők ellenőrzésére, különösen, ha az árut a fuvaroztató jelenlétében nem számolták meg, nem mérték meg, vagy nem mérlegették le a feladó költségére, vagy ha kifejezett egyezség nélkül a méreteket, illetve a súlyt a hajó köbözés szerinti merülése alapján állapították meg;
 - (b) a magára az árura, vagy az árut tartalmazó, illetve göngyöleg esetén a tartályokra vagy a csomagolásra nem jól kivehetően és tartósan felvitt azonosító jelölések tekintetében;
 - (c) az áru külső állapotára vonatkozóan.
2. Amennyiben a fuvaroztató nem tünteti fel az áru külső állapotát vagy e tekintetben nem él fenntartással, úgy tekintendő, hogy a fuvarokmányban azt tüntette fel, hogy az áru jó külső állapotban van.
3. Amennyiben a fuvarokmányban foglaltak szerint az árut nem a fuvaroztató, annak alkalmazottai vagy annak ügynökei által leplombált konténerben vagy raktérekben helyezték el, és sem a konténer, sem a plombák nem sérültek akkor, amikor az áru a kirakó kikötőbe vagy az áru kiszolgáltatásának helyére érkezett, akkor úgy tekintendő, hogy a fuvarozás alatt az áru elveszése vagy megsérülése nem következett be.

13. cikk

Hajórakjegy

1. A hajórakjegy eredeti példányai a címzett nevére, rendeletre vagy bemutatóra kiállított értékpapírok.
2. A kiszolgáltatás helyén az árut csak a hajórakjegy elsőként átadott eredeti példánya ellenében szolgáltatják ki; ezt követően a kiszolgáltatás más eredeti példányok ellenében nem követelhető.
3. Abban az esetben, amikor az áru a fuvaroztató rendelkezésében van, a hajórakjegynek egy, a hajórakjegy szerint az áru átvételére jogosult, személyre való átruházása az áruval kapcsolatos jogok megszerzése tekintetében ugyanolyan következményeket von maga után, mint magának az árunak az átadása.
4. Ha a hajórakjegyet olyan harmadik félre ruházták át, beleértve a címzettet, aki az árunak a hajórakjegyben foglalt leírására hagyatkozva jóhiszeműen járt el, attól a 11. cikk 3. bekezdésében és a 12. cikk 2. bekezdésében foglalt vélelem ellenkezőjének bizonyítása nem tagadható meg.

IV. FEJEZET

AZ ÁRUVAL VALÓ RENDELKEZÉS JOGA

14. cikk

A rendelkezési jog birtokosa

1. A feladó jogosult az áruval rendelkezni; különösen követelheti, hogy a fuvaroztató az áru fuvarozását szakítsa meg, a kiszolgáltatás helyét változtassa meg, vagy az árut ne a fuvarozási szerződésben megjelölt címzettnek szolgáltatassa ki.
2. A feladó rendelkezési joga attól az időponttól szűnik meg, amikor az árunak a megállapodás szerinti kiszolgáltatási helyre való megérkezését követően a címzett az áru kiszolgáltatását kérte és:
 - (a) amennyiben a fuvarozás fuvarlevéllel történt, amikor az eredeti példányt a címzett részére átadták;
 - (b) amennyiben a fuvarozás hajórajeggyel történt, attól az időponttól, amikor a feladó a nála lévő valamennyi eredeti példányt egy másik személyre átruházta.
3. A fuvarlevél kiállításakor a fuvarlevélben tett megfelelő bejegyzéssel a feladó a rendelkezési jogáról a címzett javára lemondhat.

15. cikk

A rendelkezési jog gyakorlásának feltételei

1. A feladó, illetve a 14. cikk 2. és 3. bekezdése esetében a címzett, rendelkezési jogának gyakorlásához köteles:
 - (a) amennyiben hajórajegyet állítottak ki, az árunak a kikötött kiszolgáltatási helyre történő megérkezését megelőzően minden eredeti példányt bemutatni;
 - (b) amennyiben a hajórajegytől eltérő fuvarokmányt állítottak ki, bemutatni ezt a fuvarokmányt, amelynek tartalmaznia kell a fuvaroztatónak adott új utasításokat;
 - (c) a fuvaroztatónak az ilyen utasítások végrehajtása miatt felmerült minden költségét és kárát megtéríteni;
 - (d) a teljes megállapodott fuvardíjat kifizetni abban az esetben, ha az áru kirakása az áru kiszolgáltatásának tervezett helyére történt megérkezés előtt megtörténik, hacsak a fuvarozási szerződés eltérően nem rendelkezik.

V. FEJEZET

A FUVAROZTATÓ FELELŐSSÉGE

16. cikk

Felelősség az áru elveszéséért

1. A fuvaroztató felel az árunak a fuvarozásra való átvételétől a kiszolgáltatásáig bekövetkezett elveszéséből vagy megsérüléséből, illetve a kiszolgáltatási késedelemből eredően az árut ért veszteségekért vagy károkért, hacsak bizonyítani nem tudja, hogy a veszteség olyan körülmények miatt következett be, amelyeket a kellő gondossággal eljáró fuvaroztató elkerülni, sem pedig azok következményeit elhárítani, nem tudott.
2. A fuvaroztatonak az áru hajóba rakásának időpontjáig, vagy azt követően bekövetkezett elveszéséért vagy megsérüléséért viselt felelősségét, hogy az árut a hajóból kirakták, a fuvarozási szerződésre irányadó állam jogszabályai állapítják meg.

17. cikk

Alkalmazottak és ügynökök

1. A fuvaroztató a fuvarozási szerződés teljesítése során igénybevett alkalmazottainak és ügynökeinek cselekedeteiért és mulasztásaiért ugyanolyan felelősséggel tartozik, mintha azok a saját cselekedetei vagy mulasztásai lennének, amennyiben azok szolgálati kötelezettségeik körében járnak el.
2. Amennyiben a fuvarozást a 4. cikknek megfelelően fuvarozó végzi, a fuvaroztató felel a fuvarozó szolgálati kötelezettségeik körében eljáró alkalmazottainak és ügynökeinek cselekedeteiért és mulasztásaiért is.
3. Amennyiben a fuvaroztató, vagy a fuvarozó alkalmazottai és ügynökei ellen indítanak keresetet, az ilyen személyek bizonyítva, hogy szolgálati kötelezettségeik körében jártak el, jogosultak ugyanazon felelősség alóli mentesülésre és felelősségkorlátozásra hivatkozni, mint amelyekre a fuvaroztató ennek az Egyezménynek az értelmében hivatkozhat.
4. Az a révkalauz, akit a hatóság jelöl ki és aki nem választható meg szabadon, az 1. bekezdés értelmében alkalmazottnak, illetve ügynöknek nem tekinthető.

18. cikk

A felelősség alóli mentesülés különös esetei

1. A fuvaroztató és a fuvarozó mentesül a felelősség alól, amennyiben az elveszést, a megsérülést, illetve a késedelmet az alább felsorolt körülmények, vagy kockázatok egyike okozta:
 - (a) a feladó, a címzett vagy az áruval rendelkezni jogosult személy cselekedetei, vagy mulasztásai;
 - (b) az áru kezelése, berakása, elrendezése vagy kirakása a feladó, a címzett, illetve a címzett nevében eljáró harmadik fél által;

- (c) az áru fedélzeten vagy nyitott rakterekben való fuvarozása, amennyiben ebben a feladóval megállapodtak, vagy ha ez az adott kereskedelmi ágazat gyakorlatának megfelelő, vagy ha ezt a hatályos előírások követelik meg;
 - (d) a meghatározott áruféleségek olyan természete, amely azoknak teljes vagy részleges elveszését, illetve megsérülését eredményezheti, különösen törés, rozsdásodás, bomlás, beszáradás, elfolyás, természetes veszteség (térfogatban, vagy súlyban), vagy kártevők, illetve rágcsálók tevékenysége által;
 - (e) hiányos vagy elégtelen csomagolás olyan áru esetében, amely természetétől fogva a hiányos vagy elégtelen csomagolás esetén hajlamos az elveszésre vagy megsérülésre
 - (f) az áru azonosító jelöléseinek hiányos vagy nem megfelelő volta;
 - (g) a belvízi vízi utakon végzett mentési vagy segítségnyújtási műveletek, illetve mentés vagy segítségnyújtás megkísérlése;
 - (h) élőállatok fuvarozása, kivéve, ha a fuvaroztató nem tette meg a megfelelő intézkedéseket vagy nem tartották meg a fuvarozási szerződésben egyeztetett utasításokat.
2. Amennyiben a körülmények figyelembe vételével az elveszés vagy a kár ennek a cikknek az 1. bekezdésében felsorolt egy vagy több körülmény vagy kockázat miatt következett be, akkor úgy tekintendő, hogy azt ilyen körülmény, illetve kockázat okozta. Ez a vélelem megdől, ha a károsult fél bizonyítja, hogy kára nem, vagy nem kizárólag az ennek a cikknek az 1. bekezdésében felsorolt körülmény, vagy kockázat miatt következett be.

19. cikk

A kártérítés számítása

1. Amennyiben a fuvaroztató az áru teljes elveszéséért felel, az általa fizetendő kártérítés az árunak a fuvarozási szerződés szerinti kiszolgáltatási helyén és napján érvényes értékével egyenlő. Elveszésnek tekintendő az árunak a jogosulton kívüli más személynek történő kiszolgáltatása is.
2. Az áru részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fuvaroztató csak az értékvesztés mértékéig felel.
3. Az áru értékének megállapítása a tőzsdei ár, vagy pedig ennek hiányában a piaci ár szerint történik, vagy ha sem tőzsdei, sem piaci ár nem létezik, az azonos fajtájú és minőségű árunak a kiszolgáltatás helyén szokásos árának alapul vételével.
4. Azon áruk tekintetében, amelyek természetüktől fogva ki vannak téve a fuvarozás alatti veszteségnek, a fuvarozás időtartamától függetlenül a fuvaroztató a veszteségnek csak a szerződő felek által megállapodott, illetve ilyen kikötés hiányában a rendeltetési helyen érvényes szabályok és kialakult gyakorlat szerinti természetes veszteséget (térfogata és tömege tekintetében) meghaladó részéért felel.
5. Az ebben a cikkben foglalt rendelkezések nem érintik a fuvaroztatónak a fuvarozási szerződés, illetve az erre a kérdésre vonatkozó konkrét megállapodás hiányában az irányadó nemzeti szabályok, illetve a gyakorlat szerint megillető fuvardíjhoz való jogát.

20. cikk
A felelősség maximális korlátai

1. A 21. cikk és az e cikk 4. bekezdésében foglaltak megtartásának feltételével és tekintet nélkül a fuvaroztató ellen indított keresetektől, a fuvaroztató semmilyen körülmények között nem felel csomagonként vagy más küldeménydarabonként a 666,67 elszámolási egységet; vagy az elveszett vagy megsérült árunak a fuvarokmányban meghatározott tömege után kilogrammonként 2 elszámolási egységet, - aszerint, amelyik a kettő közül a nagyobb – meghaladó összegben. Amennyiben a csomag vagy a más küldeménydarab konténer (TEU) és a fuvarokmányban nem tüntetik fel a konténerbe berakott csomagok vagy más küldeménydarabok mennyiségét, a 666,67 elszámolási egység helyébe 1500 elszámolási egység lép, az árut nem tartalmazó konténerért és kiegészítésképpen 20.000 elszámolási egység a konténerben elhelyezett árukért.
2. Amennyiben az áru egyesítésére konténert, raklapot, vagy hasonló szállítóeszközt alkalmaznak és a csomagokat vagy a küldeménydarabokat a fuvarokmányban az ilyen eszközben, vagy azon elhelyezettként tüntetik fel, akkor ezek a csomagok vagy küldeménydarabok külön-külön küldeménydarabnak tekintendők. A fent említetteket kivéve az ilyen eszközben, vagy azon elhelyezett áru egy küldeménydarabnak tekintendő. Abban az esetben, ha maga a szállítóeszköz veszett el vagy sérült meg, amennyiben az nem a fuvaroztató tulajdona, vagy nem az bocsátotta rendelkezésre, az külön küldeménydarabnak tekintendő.
3. A kiszolgáltatási késedelem okozta kár esetében a fuvaroztató a fuvardíj alap mértékét meg nem haladó összegig felel, Mindazonáltal az 1. bekezdés és az e bekezdés első mondata alapján járó kártérítés teljes összege nem haladhatja meg azt a határértéket, amelyet az 1. bekezdés alapján értelmében annak az árunak a teljes elveszése esetén állapítanak meg, amely tekintetében az ilyen felelősség felmerült.
4. A felelősségnek az 1. bekezdésben foglalt korlátai nem alkalmazhatók:
 - (a) amennyiben az ilyen áru, illetve szállítóeszköz természetét és magasabb értékét a fuvarokmány kifejezetten feltünteti és a fuvaroztató ezeket az adatokat nem vitatta;
 - (b) amennyiben a felek kifejezetten a felelősségkorlátozás magasabb korlátaiban állapodtak meg.
5. Összességében a fuvaroztatótól, a fuvarozótól és azok alkalmazottaitól és ügynökeitől ugyanazon kárért behajtható térítés teljes összege a felelősség ebben a cikkben foglalt korlátait nem haladhatja meg.

21. cikk
A felelősségkorlátozás jogának elvesztése

1. A fuvaroztató, vagy a fuvarozó nem hivatkozhat az ebben az Egeyzményben vagy a fuvarozási szerződésben foglalt felelőssége alóli mentesülésre és a felelősség korlátozására, ha bebizonyosodik, hogy a kárt saját szándékos vagy súlyosan gondatlan cselekedete vagy mulasztása idézte elő.

2. Hasonlóképpen, a fuvaroztató, vagy a fuvarozó megbízásából eljáró alkalmazottak és ügynökök sem hivatkozhatnak az ebben az Egyezményben vagy a fuvarozási szerződésben foglalt felelősség alóli mentesülésre és a felelősség korlátozására, ha bebizonyosodik, hogy a kárt az 1. bekezdésben foglalt módon ők okozták.

22. cikk

A mentesülésre és a felelősség korlátozására vonatkozó rendelkezések alkalmazása

Az ebben az Egyezményben vagy a fuvarozási szerződésben foglalt felelősség alóli mentesülések és a felelősség korlátai irányadók minden, a fuvarozási szerződés által lefedett áru elveszése vagy megsérülése, illetve késedelmes kiszolgáltatása kapcsán indított minden keresetre, akár szerződésre, vétkességre vagy egyéb jogcímre alapították keresetet.

VI. FEJEZET

FELSZÓLAMLÁSI IDŐ

23. cikk

Kárbejelentés

1. Az árunak a címzett általi fenntartás nélküli elfogadása prima facie bizonyítéka annak, hogy a fuvaroztató az árut abban az állapotban és mennyiségben szolgáltatotta ki, amelyben azt a részére fuvarozásra átadták.
2. A fuvaroztató és a címzett követelheti az áru kiszolgáltatásakor az áru állapotának és mennyiségének mindkét fél jelenlétében történő ellenőrzését.
3. Amennyiben az áru elveszése, vagy megsérülése nyilvánvaló, a címzettnek bármely fenntartását a sérülés általános természetét megjelölve legkésőbb az áru kiszolgáltatásakor írásban kell bejelentenie, hacsak ezt korábban az áru közös szemrevételezése során meg nem tette.
4. Amennyiben az áru elveszése, megsérülése nem nyilvánvaló, a címzett minden fenntartását legkésőbb a kiszolgáltatást közvetlenül követő hét naptári napon belül írásban kell bejelenteni, megjelölve a sérülés általános természetét; ilyen esetben a károsult fél köteles bizonyítani, hogy a megsérülés azalatt történt, amíg az áru a fuvaroztató rendelkezésében volt.
5. Nem jár kártérítés a késedelmes kiszolgáltatásból származó kárért, hacsak a címzett nem tudja igazolni, hogy a kárról a fuvaroztatót az áru kiszolgáltatásától számított 21 naptári napon belül értesítette.

24. cikk

Elévülés

1. Az ebben az Egyezményben szabályozott szerződéssel összefüggő minden igény egy év elteltével évül el, attól a naptól számítva, amikor az árut a címzettnek kiszolgáltatták vagy ki kellett volna szolgáltatni. Az elévülési idő kezdetének napja ebbe az időbe nem számít bele.
2. Az a személy, aki ellen keresetet indítottak, az elévülési idő alatt bármikor ezt az időt a károsult félhez írásban intézett nyilatkozattal meghosszabbíthatja. Ezt az időt további nyilatkozattal vagy nyilatkozatokkal újból meg lehet hosszabbítani.
3. Az elévülési idő nyugvását vagy megszakítását azon állam joga szabályozza, amelynek joga irányadó a fuvarozási szerződésre. Az eljárás alatt a felelősségkorlátozási jog alkalmazása érdekében előterjesztett követelés az elévülést a káreseményből eredő összes követelés tekintetében megszakítja.
4. Megtérítés iránti keresetet bármely, az ennek az Egyezménynek az értelmében felelőséggel tartozó személy indíthat, még az e cikk 1. és 2. bekezdésében megállapított elévülési idő elteltével is, amennyiben ezt az eljárást attól a naptól számított 90 napon belül indítja meg, amelyen a keresetet indító személy a követelést rendezte, illetve az ellene indított perre megidéztek, illetve annak az államnak a joga szerinti hosszabb időn belül, amelyben az eljárást indították.
5. Az elévült kereseti jog viszontkeresettel vagy beszámítás útján nem érvényesíthető.

VII. FEJEZET

A SZERZŐDÉSI SZABADSÁG KORLÁTAI

25. cikk

Szerződési kikötések semmissége

1. 20. cikk 4. bekezdésében foglalt rendelkezések szerint bármely olyan kikötés, amely a fuvaroztató, fuvarozó, vagy azok alkalmazottainak, vagy ügynökeinek az ezen Egyezmény szerinti felelősségét kizárja, korlátozza vagy fokozza, a bizonyítás terhére áthárítja vagy a 23. és 24. cikkben meghatározott felszólamlási vagy elévülési időt csökkenti, semmisnek tekintendő. Semmis továbbá minden olyan kikötés, amely a fuvaroztatót a rakománybiztosítás kedvezményezettjévé teszi.
2. Eltekintve az e cikk 1. bekezdésében foglalt rendelkezésektől és nem érintve a 21. cikket, jogszerűnek minősülnek azok a szerződési feltételek, amelyek kikötik, hogy a fuvaroztató az alábbiakból következő károkért nem felel:
 - (a) a hajón, a tolóhajón vagy a vontatóhajón szolgálatot teljesítő hajóparancsnoknak, révkalauznak vagy bármely más személynek a hajózás, a tolt vagy vontatott kötelék összeállítása vagy szétcsatolása alatt elkövetett cselekedete vagy mulasztása, ha a cselekedetet vagy mulasztást nem károkozó szándékkal vagy súlyos gondatlanságból követték el;

- (b) a hajón bekövetkezett tűz vagy robbanás, amennyiben nem bizonyítható, hogy a tűz, vagy robbanás a fuvaroztatónak vagy alkalmazottainak, illetve ügynökeinek hibájából, vagy a hajó meghibásodása miatt következett be;
- (c) a saját hajónak, a haszon- vagy hajóbérletbe vett hajónak az út megkezdése előtti meghibásodása, ha bizonyítani tudja, hogy a hajó meghibásodását indítás előtt a kelően gondosság ellenére sem lehetett észlelni.

VIII. FEJEZET

JÁRULÉKOS RENDELKEZÉSEK

26. cikk

Közös hajókár

Ebben az Egyezményben semmi sem akadályozza azt, hogy közös hajókár esetén a fuvarozási szerződés vagy a belső jognak a kárösszeg és a fizetendő hozzájárulás számítására vonatkozó rendelkezéseit alkalmazzák.

27. cikk

Egyéb alkalmazandó rendelkezések és nukleáris kár

1. Ez az Egyezmény nem érinti a fuvaroztatónak nemzetközi egyezményekben vagy a belső jogban a belvízi vagy tengeri hajók tulajdonosai felelősségének korlátozása vonatkozásában megállapított jogait és kötelezettségeit.
2. A fuvaroztató mentesül az Egyezmény alapján viselt felelősség alól, amennyiben a kárt nukleáris baleset okozta, és különösen, ha az okozott kárért a nukleáris berendezés üzem-bentartója vagy más jogosult személy a felelős azon állam joga vagy előírásai szerint, amelynek rendelkezései állapítják meg a felelősséget a nukleáris energetika területén.

28. cikk

Elszámolási egység

Az ennek az Egyezménynek a 20. cikkében megnevezett elszámolási egység azonos a Különleges Lehívási Joggal, ahogyan azt a Nemzetközi Valuta Alap meghatározza. A 20. cikkben említett összegeknek az állam nemzeti valutájára való átszámítása az ilyen valutának az ítélethozatal napján vagy a felek által egyeztetett napon érvényes árfolyamon történik. A Különleges Lehívási Jogot illetően a Részes Állam nemzeti valutájának értékét, azzal az értékelési módszerrel kell kiszámítani, amelyet a Nemzetközi Valuta Alap saját ügyleteihez és tranzakcióihoz a kérdéses napon alkalmaz.

29. cikk

Járulékos nemzeti rendelkezések

1. Az ebben az Egyezményben nem szabályozott esetekben a fuvarozási szerződésre annak az államnak a joga az irányadó, amelyet a felek kikötöttek.

2. Ilyen megállapodás hiányában annak az államnak a jogát kell alkalmazni, amelyhez a fuvarozási szerződés legszorosabban kapcsolódik
3. Vélelmezett, hogy a fuvarozási szerződés legszorosabban ahhoz az államhoz kapcsolódik, amelyben a szerződéskötés időpontjában a fuvaroztató fő telephelye van, amennyiben ebben az államban van továbbá a be- vagy kirakó kikötő, vagy a kiszolgáltatás helye, illetve a címzett fő telephelye. Amennyiben a fuvaroztatónak a szárazföldön nincs telephelye és a szerződéseket a hajón köti meg, megállapodás hiányában annak az államnak a joga az irányadó, amelyben a hajót lajstromozták, vagy amelynek lobogója alatt közlekedik, amennyiben a berakó kikötő vagy az áru átvételének helye, illetve a kirakó kikötő vagy a kiszolgáltatás helye vagy a feladó fő telephelye is ebben az államban van.
3. Annak az államnak a joga, amelyben az áruk találhatóak, a fuvaroztatónak a 10. cikk 1. bekezdésében foglalt követeléseivel való biztosítéka tekintetében irányadó.

IX. FEJEZET

AZ ALKALMAZÁSI TERÜLETRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK

30. cikk

Egyes belvízi utakon való fuvarozás

1. Az ennek az Egyezménynek az aláírásakor vagy megerősítésekor, elfogadásakor, jóváhagyásakor vagy ahhoz való csatlakozásakor minden állam nyilatkozatot tehet arról, hogy ezt az Egyezményt nem alkalmazza a területén található egyes olyan belvízi utakon végzett fuvarozásra vonatkozó szerződésekre, amelyekre a nemzetközi hajózási szabályok nem vonatkoznak, és amelyek nem kötnek össze nemzetközi belvízi utakat. Mindazonáltal az ilyen nyilatkozat nem terjeszthető ki az adott állam valamennyi főbb víziútjára.
2. Amennyiben a fuvarozási szerződés célja az áru nemzetközi és nemzeti belvízi úton átrakás nélkül történő fuvarozása olyan belvízi úton, amelynek egy része az Egyezmény hatálya alá tartozik, más része pedig a fenti 1. pontban megnevezett nyilatkozatban szerepel, az Egyezmény erre a szerződésre is vonatkozni fog, kivéve ha az utóbbi víziúton megteendő távolság a nagyobb.
3. Amennyiben az 1. bekezdésben foglalt nyilatkozattal éltek, bármely más Szerződő Államnyilatkozattal élhet arról, hogy ugyancsak nem fogja alkalmazni ennek az Egyezménynek a rendelkezéseit az említett nyilatkozatban foglalt szerződésekre. Az ennek a bekezdésnek megfelelően tett nyilatkozat ennek az Egyezménynek az 1. bekezdés szerinti nyilatkozatot tett állam tekintetében való hatályba lépésének időpontjában lép hatályba, azonban nem korábban, mint amikor ez az Egyezmény az e bekezdés szerinti nyilatkozatot tett állam tekintetében hatályba lép.
4. Az e cikk 1. és 3. bekezdésében foglalt nyilatkozatot bármikor teljes egészében, vagy részben vissza lehet vonni a letéteményesnek erről küldött értesítés útján. A nyilatkozat visszavonása a már megkötött szerződéseket nem érinti.

31. cikk

Belföldi és térítésmentes szállítások

Az ennek az Egyezménynek az aláírásakor, megerősítésekor, elfogadásakor, jóváhagyásakor, illetve az ahhoz való csatlakozáskor, vagy azt követően bármikor bármelyik Szerződő Állam nyilatkozhat, hogy az Egyezményt alkalmazni fogja:

- (a) azokra a fuvarozási szerződésekre is, amelyeknél a berakó kikötő, illetve az áru átvételének helye, és a kirakó kikötő, illetve a kiszolgáltatás helye, területén található;
- (b) az 1. cikk 1. bekezdésétől eltérően a térítésmentes szállításra is.

32. cikk

Felelősségre vonatkozó regionális rendelkezések

1. Bármely Szerződő Állam az ennek az Egyezménynek az aláírásakor, megerősítésekor, elfogadásakor, jóváhagyásakor, illetve az ahhoz való csatlakozáskor, vagy azt követően bármikor nyilatkozhat arról, hogy a berakó kikötő, illetve az áru átvételének helye, és a kirakó kikötő, illetve a kiszolgáltatás helye közötti áru fuvarozás tekintetében, amikor azok mindkettő területén található, vagy e helyek egyike a területén a másik pedig ilyen nyilatkozatot tett állam területén van, a fuvaroztató - a 3. cikk 3. bekezdésében a személyzetre vonatkozóan foglalt kötelezettségei teljesítésének feltételével - nem felel olyan károkért, amelyek a hajón, a tolóhajón vagy a vontatóhajón szolgálatot teljesítő hajóparancsnoknak, révkalauznak vagy bármely más személynek hajózás közben, a tolt vagy vontatott kötelék összeállítása vagy szétcsatolása alatt elkövetett cselekedete vagy mulasztása miatt következtek be, ha a cselekedetet vagy mulasztást nem károkozó szándékkal követték el, amennyiben ezt a cselekedetet vagy mulasztást nem szándékosan vagy súlyos gondatlanságból követték el.
2. Az 1. bekezdésben foglalt, a felelősségre vonatkozó rendelkezés mindkét Szerződő Állam tekintetében akkor lép hatályba, amikor az Egyezmény az ugyanilyen nyilatkozatot tett második államban hatályba lép. Amennyiben egy állam a nyilatkozatot ennek az Egyezménynek a reá nézve való hatályba lépését követően tette meg, az 1. bekezdésben foglalt felelősségi rendelkezés az attól számított három hónap eltelte után első hónap első napján lép hatályba, hogy a második állam ilyen nyilatkozatáról a letéteményest értesítette és csak azokra a fuvarozási szerződésekre vonatkozik, amelyeket a hatályba lépést követően kötöttek.
3. Az 1. bekezdés szerint tett nyilatkozat a letéteményeshez intézett értesítéssel bármikor visszavonható. Visszavonás esetén az 1. bekezdésben foglalt felelősségi rendelkezés érvényessége az értesítést követő első hónap első napján, illetve az értesítésben feltüntetett későbbi időpontban szűnik meg. A visszavonás a felelősségi rendelkezés érvényességének megszűnése előtt kötött fuvarozási szerződésekre nem alkalmazható.

X. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

33. cikk

Aláírás, megerősítés, elfogadás, jóváhagyás, csatlakozás

1. Ez az Egyezmény valamennyi állam számára a letéteményes székhelyén egy évig áll aláírásra nyitva. Az aláírási időszak azon a napon kezdődik, amikor a letéteményes közli, hogy ennek az Egyezménynek minden hiteles szövege rendelkezésre áll.
2. Az államok ennek az Egyezménynek részeseivé válhatnak:
 - (a) megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra vonatkozó fenntartás nélküli aláírással;
 - (b) megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra vonatkozó fenntartással való aláírással és azt követő megerősítéssel, elfogadással vagy jóváhagyással;
 - (c) az aláírásra nyitva álló idő eltelte után csatlakozással.
3. A megerősítő, elfogadó, jóváhagyó, illetve csatlakozási okiratot a letéteményesnél kell letétbe helyezni.

34. cikk

Hatályba lépés

1. Ez az Egyezmény az attól a naptól számított három hónapos időszaknak az elteltét követő hónapnak az első napján lép hatályba, amikor ezt az Egyezményt megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra vonatkozó fenntartás nélkül aláírt, illetve megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratát letétbe helyezett államok száma eléri az ötöt.
2. Annak az államnak a tekintetében, amely ezt az Egyezményt az Egyezmény hatályba lépését követően írta alá megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra vonatkozó fenntartás nélkül, illetve helyezte letétbe megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratát, az Egyezmény a megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra vonatkozó fenntartás nélküli aláírást, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezését követő harmadik hónap első napján lép életbe.

35. cikk

Felmondás

1. Ezt az Egyezményt bármely részes állam ennek az államnak a tekintetében történt hatálybalépés időpontjától számított egy éves időszak elteltével felmondhatja.
2. A felmondási okiratot a letéteményesnél kell letétbe helyezni.
3. A felmondás az okirat letétbe helyezésétől számított egy éves időszak leteltét követően vagy az okiratban meghatározott ennél hosszabb időtartam eltelte után lép hatályba.

36. cikk

Felülvizsgálat és módosítások

Az ebben az Egyezményben Szerződő Államok legalább egyharmadának a kérésére a letéteményes összehívja a Szerződő Államok konferenciáját az Egyezmény felülvizsgálata, vagy módosítása végett.

37. cikk

A felelősségkorlátozási összegek és elszámolási egységek felülvizsgálata

1. A 36. cikk rendelkezéseitől függetlenül, amikor a 20. cikk 1. bekezdésében megállapított összegek módosítására, vagy a 28. cikkben meghatározott egység más egységgel való helyettesítésére tesznek javaslatot, ezen Egyezmény részesei legalább egyharmadának kérésére, a letéteményes ezt a javaslatot az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottsága, a Rajnai Hajózási Központi Bizottság és a Duna Bizottság tagállamai, továbbá valamennyi Szerződő Állam elé terjeszti és konferenciát hív össze, amelynek egyetlen célja a 20. cikk 1. bekezdésében megállapított összegek felülvizsgálata, illetve a 28. cikkben meghatározott egység más egységgel való helyettesítése.
2. A konferenciát legkorábban az ilyen javaslat benyújtását követő hat hónap elteltével kell összehívni.
3. A konferencián valamennyi Szerződő Államnak jogában áll részt vennie, függetlenül attól, hogy tagjai-e az 1. bekezdésben felsorolt szervezeteknek vagy nem.
4. A módosításokat a konferencián képviselt és a szavazásban részt vevő, ebben az Egyezményben Szerződő Államok kétharmados többségével fogadják el, azzal a feltétellel, hogy a szavazásnál legalább az ebben az Egyezményben Szerződő Államok fele képviselteti magát.
5. A 20. cikk 1. bekezdésében megállapított összegek felülvizsgálatával összefüggő konzultációk során a konferencia figyelembe veszi a károkozási események tapasztalatait, különösen az azokból eredő kár mértékét, a valuták értékváltozásait és a javasolt módosításoknak a biztosítási költségekre gyakorolt hatását.
6.
 - (a) Az összegek e cikk szerinti módosítására legkorábban az ennek az Egyezménynek aláírásra való megnyitásának napjától számított öt év és legkorábban a korábban e cikknek megfelelően elfogadott módosítás hatályba lépésének napjától számított öt év elteltével kerülhet sor.
 - (b) Az összeg nem növelhető az ebben az Egyezményben megállapított legmagasabb felelősségi korlátot meghaladó és az ezen Egyezmény aláírására való megnyitásának napjától kezdve kamatos kamatszámítással kiszámítandó évi hat százalékkal növelt mértéknél magasabbra.
 - (c) Az összeg az ebben az Egyezményben megállapított legmagasabb felelősségi korlát háromszorosát meghaladó mértékre nem növelhető.

7. A letéteményes minden Szerződő Államot értesít minden, a konferencián a 4. bekezdésnek megfelelően elfogadott módosításról. A módosítás az értesítéstől számított tizennyolc hónap elteltével tekinthető elfogadottnak, hacsak ezen időszak alatt legalább négy olyan állam, amely az adott módosítás elfogadásának időpontjában Szerződő Állam volt, nem tájékoztatta a letéteményest arról, hogy az adott módosítást nem fogadja el; ebben az esetben elutasítottnak tekintendő és az nem lép hatályba.
8. Az a módosítás, amely a 7. bekezdésnek megfelelően elfogadottnak tekintendő, az elfogadástól számított tizennyolc hónap elteltével lép hatályba.
9. A módosítás mindegyik Szerződő Államot köti, hacsak azok a 35. cikknek megfelelően nem mondják fel ezt az Egyezményt legkésőbb hat hónappal a módosítás hatályba lépése előtt. A felmondás a módosítás hatályba lépésének napján lép hatályba.
10. Amennyiben a konferencia a módosítást elfogadta, de az államok általi elfogadásának tizennyolc hónapos határideje nem járt le, azt az államot, amely ez alatt az időszak alatt vált Szerződő Állammá, a módosítás akkor köti, ha az hatályba lép. Azt az államot, amely e határidő lejártá után válik Szerződő Állammá, köti a 7. bekezdésnek megfelelően elfogadott módosítás. Az e bekezdésben foglalt esetekben az államot a módosítás annak hatályba lépésétől köti, illetve ezen Egyezménynek az állam tekintetében való hatályba lépésétől, amennyiben ez később történik meg.

39. cikk **Letéteményes**

1. Ez az Egyezmény a Magyar Köztársaság Kormányánál kerül letétbe helyezésre.
2. A letéteményes
 - (a) a belvízi árufuvarozási szerződésről szóló budapesti egyezményt elfogadó Diplomáciai Konferencián részt vett valamennyi államnak megküldi ellenőrzésre ennek az Egyezménynek hivatalos nyelvű változatát, amelyet nem volta Konferencia ideje alatt rendelkezésre bocsátható;
 - (b) tájékoztat minden, az (a) pontban hivatkozott államot a fenti (a) pontnak megküldött szöveg módosítására vonatkozó minden javaslatról;
 - (c) megállapítja azt az időpontot, amikor ennek az Egyezménynek minden hivatalos nyelvű szövege egyeztetett és azok egyaránt hitelesek;
 - (d) tájékoztat minden, az (a) pontban hivatkozott államot a (c) pontnak megfelelően megállapított időpontról;
 - (e) a belvízi árufuvarozási szerződésről szóló budapesti egyezményt elfogadó Diplomáciai Konferenciára meghívott valamennyi államnak és ezt az Egyezményt aláírt vagy ahhoz csatlakozott államnak megküldi ennek az Egyezménynek eredetivel megegyező hitelesített másolatát.

- (f) tájékoztatja ezt az Egyezményt aláírt vagy ahhoz csatlakozott valamennyi államot:
- (i) minden új aláírásról, minden értesítésről, feltüntetve az aláírás, értesítés vagy nyilatkozat keltét
 - (ii) ezen Egyezmény hatályba lépésének időpontjáról;
 - (iii) ennek az Egyezménynek minden felmondásáról, feltüntetve azt az időpontot, amikor ez az Egyezmény felmondottnak tekintendő;
 - (iv) az ennek az Egyezménynek a 37. és 38. cikkének megfelelően elfogadott minden módosításról, feltüntetve annak hatályba lépésének időpontját;
 - (v) ennek az Egyezménynek bármely rendelkezése alapján megkövetelt minden értesítésről.
3. Ennek az Egyezménynek a hatályba lépését követően a letéteményes az Egyezménynek egy, eredetivel megegyező, hitelesített másolatát az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapokmánya 102. cikkének megfelelően nyilvántartásba vételre és közzétételre az Egyesült Nemzetek Szervezete Titkárságának átadja.

KÉSZÜLT Budapesten 2001. június 22-én, melynek angol, francia, holland, német és orosz nyelvű szövege egyaránt hiteles.

MELYNEK BIZONYSÁGÁUL alulírott teljhatalmú meghatalmazottak, kormányaik által erre felhatalmazva, ezt az Egyezményt aláírták.